

Rannaniidu ilme ja elustik sõltub sellest, kas niitu niidetakse või karjatatakse. Rannaniidud tekivad merest kerkinud maale, esmaste kooslustena. Mida lähemal veepiirile, seda lühemat aega on maismaataimedel võimalik olnud rannas elada. Veele lähedal toimuvad pidevalt merevee kõikumised, tormid kannavad kohale liiva, kruusa, vetikaid. Talvel merevesi jäähtub ning sageli suruvad tormid jää randa, lükates seda mööda maad, vedades kaasa ja paigutades ümber suuri kive ja pinnast. Ka veepiirist kaugemal võib näha kruusa-, liiva- ja adruvalle, need tähistavad suuremate tormide aegset veepiiri. Mida madalam ja laugem rand, seda kaugemale sellised tormiaegsed veetõusud ulatuvad.

Enne rannaniidule minekut võid vaadata rannaniiduteemalisi filme, lugeda selleteemalist kirjandust. Rannaniidukohvris on suur vakstustend rannaniidu profiili läbilõikega (sellest on töölehe teisel küljel väiksem variant) ning herbaarium mõnede tavaliste rannaniidul leiduvate taimedega. Uuri neid ja vii ennast põhiliste asjaoludega kurssi. Võid nii suure vakstustendi kui ka herbaariumi rannaniidule kaasa võtta!

Enne välitöödele asumist tee kindlaks, kas rannas võib sel ajal vabalt liikuda (uuri kaitse – eeskirja, väldi lindude häirimist pesitsusajal!), kas rannas karjatavad loomad on sulle ohutud. Uuri alati, kelle karjamaa ja loomadega on tegemist ja kas on luba minna karjamaale. Karjamaale pääsemiseks kasuta selleks mõeldud väravat. Veendu, et värav saaks alati kinni. Sageli jooksevad loomad võõraste juurde uudishimust, teinekord lootuses saada midagi suupärast. Ära kunagi toida võõraid loomi. Veendu enne karjamaale minekut, et loomad sind ei ründa. Käitu rahulikult, ära jookse ega tee lärmi. Palava päikeselise ilmaga pane pähe müts või rätik. Loomade läheduses on alati sääski ja parme, võta kaasa sääsetõrje vahend või kanna pikki rõivaid. Märja ilmaga või vihmastel suvedel on hea kanda jalas kummikuid.

Ülesanded:

1. Leia oma uuritava rannaniidul joonisel kujutatud rannaniidu maastiku elemente. Kas need on sinu uuritava rannaniidul kõik olemas? Kas nad on samas järjekorras, kui joonisel? Kas mõnda elementi võib olla mitu, erinevatel kaugustel veepiirist? Miks? Täienda joonist oma profiiliga!
2. Iseloomusta oma uuritava rannaniidu võõraid. Kas leiad üles iseloomulikke taimed? Märgi iga leitud taim joonisel ristikesega. Töölehe joonisel on esindatud vähesed rannaniidul kasvavatest iseloomulikest taimedest, herbaariumis on esindatud ligi kolmandik. Kindlasti leiad sa rannast veel teisi taimeliike. Püüa ka neid määrata, kas iseseisvalt või juhendaja abiga. Kirjuta joonisele erinevatesse võõraid lisaks oma leitud ja määratud taimeliigid.
3. Kas mõni taim kasvab ka mitmes võõrais? Milline taim? Mis sa arvad, miks see nii on?
4. Kas sinu tulemused võivad sõltuda aastast ja aastaajast, mil sa seda töölehte täidad? Arutle, millised tulemused võivad sõltuda eelkõige aastast ja millised aastaajast.